

Vážený pan
Ing. Zdeněk Nekula
ministr zemědělství
Těšnov 65/17
110 00 Praha 1

Předmět: Výjimka z pravidel podmíněnosti Společné zemědělské politiky v roce 2023 je nepřijatelná

Praha, 28. červen 2022

Vážený pane ministře,

obracíme se na Vás, protože jsme nanejvýš znepokojeni zprávami z Evropské komise o možném udělení výjimky pro dva základní standardy podmíněnosti nové Společné zemědělské politiky (SZP).

Tato záležitost byla diskutována na červnovém zasedání Rady pro zemědělství a rybolov. Evropská komise při té příležitosti vyjádřila ochotu přijmout toto řešení a 16 delegací členských států včetně České republiky vyslovilo tomuto opatření podporu. Jednání proběhlo "za zavřenými dveřmi", nicméně podle našich informací by výjimka byla udělena v souladu s článkem 148 nařízení Evropského parlamentu a Rady 2021/2115, kterým se stanoví pravidla podpory pro strategické plány, a týkala by se dvou následujících standardů Dobrého zemědělského a environmentálního stavu půdy (DZES): střídání plodin (DZES 7) a vyhrazení neproduktivních ploch (DZES 8).

Hlavním důvodem, který je uveden na podporu udělení výše zmíněné výjimky, je zhoršená situace na trzích s potravinami způsobená válkou na Ukrajině. Válka je pro nás pro všechny velmi znepokojující a vyžaduje okamžitou akci. Nicméně zvažovaná výjimka je špatným řešením situace, protože nemůže významně ovlivnit světové trhy se zemědělskými komoditami¹.

Evropa má jen velmi omezené možnosti zvyšování zemědělské produkce, aniž by došlo ke zvýšení dovozu a zhoršení environmentálních dopadů. Tento přístup ale selhává také z toho důvodu, že neřeší zásadní faktory vlivu, jako jsou spekulativní navyšování cen zemědělských komodit a konkurence při využívání plodin pro výrobu potravin, krmiv a biopaliv, která je v Evropské unii velmi silná. V tomto smyslu by měla Evropská unie usilovat o jiná řešení, jako je postupné snižování přímíchávání plodinové biosložky do paliv, snižování plýtvání potravinami a řešení nadměrné konzumace potravin živočišného původu.

Výjimka z těchto pravidel podmíněnosti SZP by znamenala návrat evropské zemědělské politiky o 10 let zpět a popření významu dvou základních agro-environmentálních požadavků spojených s dotacemi SZP ^{Ref 2} Tyto agronomické přístupy přitom pomáhají chránit půdu a biodiverzitu na orné půdě, ale mají důležitou roli také z hlediska regulace škůdců, opylování plodin a zvyšování odolnosti zemědělské krajiny, což může vést k lepším ekonomickým výsledkům a podpoře potravinové soběstačnosti EU ^{Ref 3}.

Vážený pane ministře, jistě jste si vědom toho, že pokrok dosažený v souvislosti s poslední reformou SZP je velmi omezený. Nicméně ještě před zahájením nového období SZP jsou plánovaná dílčí zlepšení ohrožena zmíněnými výjimkami. V této rozjitřené době Vás žádáme, abyste se vyvaroval účasti na tomto politickém "handlování", které nesprávně staví

potravinovou bezpečnost proti ochraně životního prostředí. Tyto dvě oblasti musejí jít ruku v ruce. Je zcela zásadní, aby veřejná politika jasně uváděla problematiku potravinové bezpečnosti do souvislosti s potřebou podpory klimatické akce a zdravých agro-ekosystémů a nepodkopávala tento vztah. Spoléháme na Vámi deklarované politické směřování a žádáme Vás, abyste se angažoval v prosazování cílů Zelené dohody pro Evropu a zabránil dalšímu oslabování pravidel SZP, které by opět odložilo přechod k spravedlivé, zdravé a k přírodě šetrné produkci potravin, která je cílem evropské strategie Farm to fork.

S pozdravem,

Za WWF-CEE **Lenka Fryčová**, zástupkyně, 602750309, lfrycova@wwfcee.org

ve spolupráci s organizacemi:

Arnika, z.s.

Beleco, z.s.

Calla - Sdružení pro záchranu prostředí, z.s.

Česká společnost ornitologická

Čmelák SPP

Děti Země

Hnutí Brontosaurus

Hnutí DUHA

Koalice pro řeky

Konopa, z.s.

Nadace na ochranu zvířat

Pěšky městem, z.s.

SEVER Horní Maršov, o.p.s.

STUŽ - Společnost pro trvale udržitelný život

Svoboda zvířat

Zelený kruh

¹ Vědecká veřejnost, analytici politik i občanská společnost jasně zpochybnili prospěšnost těchto opatření a volají po ambiciózních postupech v transformaci potravinového systému, jak dokládají následující odkazy: [Ref 1](#), [Ref 2](#), [Ref 3](#), [Ref 4](#), [Ref 5](#), [Ref 6](#), [Ref 7](#).

